

A belső és külső harmónia

1988-ban egy teljes gimnáziumi osztályt rúgtak ki a Ve-ga miatt

Gyüre Ágnes

A szentesi székhelyű Ve-ga Gyermekek és Ifjúsági Szövetségről különösen, a rendszer-váltás előtt lehetett sokat hallani. Ez a szervezet — mely 1978 óta létezik, és a legfényesebb csillagképről kapta a nevét. Magyarország első alternatív ifjúsági tömörülése volt. Mint ilyen, hosszú évekig folytonos politikai támadásoknak volt kitéve. A legemlékezetesebb botrányuk talán akkor tört ki, amikor 1988-ban egy teljes gimnáziumi osztályt rúgtak ki az iskolából, mert tagjai a Ve-gához tartoztak.

A mára 3000 résztvevőt, hat regionális központot és 43 önálló csoportot számláló szövetség a viharok lecsillapodása után, napjainkban is működik.

Elsősorban helyi érdekvédelmi, kulturális, szociális és önszervező tevékenységet végez.

Hosszú távú programjai közül kiemelésre kívánkozik a tizenéves munkanélküliekkel foglalkozó Törődés célprogram. A projektet a Ve-ga megalapítói, *Korom Pál* és *Koromné Seri Anikó* (aki egyébként Kisvárdáról származik) az április elsején Nyíregyházán megrendezett ifjúságpolitikai konferencián is bemutatták.

A mozgalom atyja és szülőanyja számára már 1988-ra világossá vált: létezik ifjúsági munkanélküliség, s ezt — bár tantervi hiányosságok is eredményezik — sokkal inkább szocializációs problémaként értelmezték. Észrevették azt is: a gimnazisták viszonya a valósághoz rosszabb, mint a szakközépiskolásoké vagy a szakmunkásképzősöké. Bizonytalanabb a föllépésük, a szemléletük; kevesebbet képesek használni a tudásukból; kezdeményező-készségük fejletlenebb. Az is elég hamar kiderült: a

tizenéves munkanélküliek önbizalomhiányosak, s a világgal szemben mutatott közönyüknek tulajdonképpen az érvédelem az oka. Törődésre van tehát szükségük, és a sorsuk hosszas nyomonkövetésére. Ellenkező esetben egy 2-3 évig tartó munkanélküli ciklus visszafordíthatatlan károsodást okozhat aszemélyiségükben.

A számukra beindított képzés háromszor egy hónapos. Ha az eredményességet vizsgáljuk: ma az összes — szám szerint 94 — itt végzett résztvevőből 3 munkanélküli. Ez köszönhető annak a profi hírláncnak és komoly szolidaritásnak is, mely a ve-gások között létrejött.

Az első hónapban önismereti tréning folyik. Célja a kommunikációs kultúra fejlesztése. Magyarul az, hogy az állást kereső ifjú ne bukjon el rögtön a bemutatkozásnál és az önéletrajzírásnál. Eközben a résztvevők dolgoznak egy népi manuális műhelyben is, a negyedik hét végére pedig elsajátítanak néhány egyszerű kézműves technikát.

A második hónapban a mérlegelési, döntési és alkufolyamat a tananyag, s a nyolcadik hét egy problémamegoldó tréninggel zárul. Közben a népi iparisműhelyben valamilyen piacképes termék előállításáig kell eljutni. A harmadik hónapban nyújtanak az oktatók úgynevezett munkaerőpiaci tudnivalókat, alapszintű vállalkozási ismereteket. Hiszen a túlnyomó többség nincs tisztában azzal, milyen vállalkozási formák léteznek, mi az adórendszer, az ÁFA, az üzleti terv, hogyan kell kölcsönt kérni, számlát kiállítani, banki műveletet végezni. Még arra is meg kell tanítani: miként térképezze fel, hogy az adott vidéken milyen munkahelyek találhatók egyáltalán.

A manuális műhelyben párhuzamosan folytatott serénykedés eredményeképpen a záróhét végére ki kell alakítani egy megfelelő kézművespiaci termékkínálatot, amelyet zsűriznek. Ehhez kapcsolódóan komplexen meg kell szervezni azt a legalább iskolai vagy kollégiumi szintű játszótér és piacot, ahol a termékek eladása történik.

Hogy miért nem a vállalkozói modul a leghangsúlyosabb? Mert nincs pénz a tökéletesítésére. Legalább fél évesre kellene bővíteni, s minőségi szakemberháttérrel kellene hozzá teremteni. Ehhez pedig az alapítványoktól nyerhető kisebb összegek helyett komolyabb állami finanszírozás szükséges. Az viszont nincs, mert az állam csak az iskolaszerű képzéseket támogatja, ezt pedig nem tartja annak. Valóban: a program legnagyobb részében a belső és külső béke megteremtésén fáradoznak. Teljesen tudatosan. A harmóniához, boldoguláshoz és boldogsághoz fűződik ugyanis véleményük szerint az ember legalapvetőbb joga. Ez pedig csak bensőséges közösségben valósulhat meg. Végső soron abban reménykednek, hogy a társadalom minden színtere ilyené formálható. S hogy megmutassák: nem utópisták, egy haldokló faluban, Magyarországon — önerőből, meg támogatások koldulásával — Gyermekek és Ifjúsági Alkotó és Táborközpontot kezdtek építeni, amely közel áll a befejezéshez.

A táborközpont fő feladata a képesség- és készségfejlesztés, valamint maga a táboroztatás lesz, de szeretnének kisvállalkozásokat indítani (és stimulálni). Ezenkívül demonstrálni kívánják, hogyan kell egy húzó vállalkozás — itt éppen az idegenforgalom — kiépítésével feltámasztani egy kistelepülést.

Arra, hogy helyes úton járnak, mi sem jobb bizonyíték: egy lovagoltatásból élő vállalkozó máris a szomszédjukba költözött a Körös, Tisza és Kurca közelébe eső helységbe. Egy másik pedig boltot nyitott a helyszínen. Jó lenne, ha ez a Szentestől 13 kilométerre fekvő táborközpont több évig életképes maradna. Valószínűleg sokan meríthetnének egy jó adag optimizmust belőle.

A Ve-ga „szülei”

A szerző felvétele